

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobců: **a) Ing. David Jánošík, insolvenční správce společnosti SLOT Group, a. s.**, se sídlem Gočárova 1105/36, Hradec Králové, **b) SLOT Group, a. s.**, se sídlem Jáchymovská 142, Karlovy Vary, zast. Ing. Davidem Jánošíkem, se sídlem Gočárova 1105/36, Hradec Králové, **c) CEC Praha a. s.**, se sídlem Tlumačovská 1237/32, Praha 5, proti žalovanému: **Celní úřad pro Moravskoslezský kraj**, se sídlem náměstí Svatopluka Čecha 547/8, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 6. 2020, č. j. 22 Af 34/2020 – 39, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Ředitel žalovaného rozhodnutím ze dne 17. 3. 2020, sp. zn. 48537-18/2020-570000-61 (dále jen „napadené rozhodnutí“), rozhodl o zamítnutí námitek žalobců a) a b) proti Opatření o zadržení věci učiněného Celním úřadem pro Moravskoslezský kraj dne 15. 2. 2020, sp. zn. 48537-6/2020-570000-61 (dále jen „opatření“). Na základě tohoto opatření zadržel žalovaný dle § 121 odst. 1 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách (dále jen „zákon o hazardních hrách“) v provozovně žalobce b) označené jako „STAR ARÉNA MĚSĚC“ v Havířově (dále jen „provozovna“) zejména technická zařízení a finanční hotovost, které sloužily či souvisely s provozováním hazardní hry.

[2] Žalobci se proti napadenému rozhodnutí bránili společnou žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který v záhlaví označeným rozsudkem zrušil jak napadené rozhodnutí, tak opatření žalovaného, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, jejíž součástí byl i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V návrhu stěžovatel namítá, že právní následky zrušení obou rozhodnutí, tj. vrácení zadržených technických zařízení žalobci b), by znamenalo zmaření účelu učiněných úkonů, jenž spočívá v zajištění dodržování pravidel stanovených zákonem o hazardních hrách. Odvolává se přitom na § 121 odst. 1 a 4 zákona o hazardních hrách stanovující mu povinnost zadržet technická zařízení v případě důvodného podezření na jejich užívání v rozporu se zákonem, a to až do doby, kdy bude prokázáno, že v souvislosti s jejich užíváním k porušení zákona nedošlo. Veřejný zájem na zamezení provozování hazardních her bez platného povolení je zde dán již vysokou typovou nebezpečností přestupků podle zákona o hazardních hrách, jež jsou navíc spojovány s vysokým rizikem škodlivých finančních a morálních dopadů na společnost, což umocňuje též maximální možná sazba pokuty za daný přestupek. Dle stěžovatele by vrácení věcí tento veřejný zájem výrazně

ohrozilo, jelikož opětovné zadržení věci již po ukončení soudního přezkumu nebude možné, a tím by došlo též k nenávratné újmě stěžovatele. Hrozící újmu na veřejném zájmu pak stěžovatel považuje za nepoměrně vyšší než újmu hrozící jiným osobám v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, jelikož tu představuje toliko dočasné omezení vlastnického práva. Zároveň dle stěžovatele přiznání odkladného účinku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem, naopak by posloužilo k ochraně důležitého veřejného zájmu na tom, aby věci, u nichž existuje důvodné podezření na jejich užívání v rozporu se zákonem o hazardních hrách, nebyly nadále užívány.

[4] Žalobci a) a b) se k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřili. Žalobce c) ve svém vyjádření k tomuto návrhu především zdůraznil, že odkladný účinek je kasační stížnosti správního orgánu přiznáván pouze za zcela mimořádných okolností, což v daném případě splněno není. Stěžovatel svůj návrh na přiznání odkladného účinku odůvodňuje toliko tvrzenou nezákonností napadeného rozsudku, důsledky jeho účinků popisované stěžovatelem jsou však dle názoru žalobce c) v případě kasační stížnosti jakožto mimořádného opravného prostředku zcela standardní, jelikož díky zákona v případě kasační stížnosti odkladný účinek nepředpokládá. Stěžovatel rovněž neprokázal, proč by opětovné zadržení věci nebylo v případě porušení zákona o hazardních hrách možné, hrozící újma je tak podle žalobce c) pouze hypotetická a bagatelní, tudíž důvod pro přiznání odkladného účinku nezakládá. Žalobce c) také uvedl, že vlastnické právo k zabaveným věcem již nesvědčí žalobci b), neboť došlo k převodu celého závodu na žalobce c). V případě vrácení věci žalobci c) tak již nehrozí jejich užívání žalobcem b) v rozporu se zákonem o hazardních hrách. Tvrzená závažnost přestupku pak dle žalobce c) taktéž nemůže být důvodem pro přiznání odkladného účinku, jelikož dosud se žalobcem b) ani nebylo zahájeno žádné správní řízení o údajném přestupku. Zároveň žalobce c) připomenul, že se v daném případě jednalo o certifikovaná a v minulosti povolená zařízení, nikoliv o nelegální přístroje bez potřebných povolení, jako je tomu např. u tzv. „kvízomatů“. Dle žalobce c) je jeho újma způsobená zásahem do vlastnického práva a práva na podnikání zcela reálná a každým dnem narůstá, v porovnání s tvrzenou domnělou újmou stěžovatele jde tedy o újmu nepoměrně větší.

[5] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Je ale třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tam, kde kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona, je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pouze pro případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[7] Nejvyšší správní soud po zvážení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností dané věci dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s. nejsou naplněny.

[8] Institutem odkladného účinku má být dosaženo toho, aby ve správním soudnictví v řízeních o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů či v řízeních o kasačních stížnostech proti rozhodnutím krajských soudů, v nichž se přezkoumávají pravomocná (a tedy zásadně

pokračování

vykonatelná) rozhodnutí, bylo možné výjimečně docílit, aby po dobu soudního přezkumu napadené rozhodnutí nebylo vykonatelné, resp. nezakládalo jiné právní následky.

[9] Přiznání odkladného účinku je však institutem výjimečným, jehož účelem je především ochránit adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 – 115). Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, má povinnost tvrzení a povinnost důkazní, a je tedy na něm, aby konkretizoval a doložil (prokázal), jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická či bagatelní. Tvrzení stěžovatele musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 - 50, či ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32).

[10] Kasační stížnosti lze přiznat odkladný účinek za splnění formální podmínky existence návrhu a dalších následujících podmínek: i) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, ii) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, iii) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Poskytnutím legitimace k podání kasační stížnosti správnímu orgánu zákonodárce vyjádřil zájem na jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví. Institut odkladného účinku má primárně poskytovat ochranu žalobci před výkonem či jinými právními následky žalobou napadeného rozhodnutí správního orgánu. Ve vztahu k návrhům na přiznání odkladného účinku podaným žalovaným správním orgánem (jak je tomu i v nyní posuzované věci) judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. zejména usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, č. 1255/2007 Sb. NSS, a ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb. NSS) vychází z toho, že zatímco žalobce bude zpravidla spojovat újmu se svými subjektivními právy, která mohou okamžitý výkon či jiné právní následky rozhodnutí správního orgánu, resp. krajského soudu, skutečně závažně ohrozit, žalovaný správní orgán žádná subjektivní práva nemá. Tím spíše nemůže mít práva, jež by mohla být výkonem nebo jinými právními následky kasační stížností napadeného rozsudku krajského soudu ohrožena. Jeho úkolem je v soudním řízení hájit zákonnost jím vydaného rozhodnutí. Otázka zákonnosti rozsudku krajského soudu, resp. skutečnost, že ho žalovaný správní orgán napadl kasační stížností, nemůže být sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku.

[11] V zájmu zachování zásady rovnosti v řízení před soudem nelze ani žalovanému správnímu orgánu odepřít právo domáhat se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Půjde však o případy výjimečné, kdy odložení účinků rozhodnutí krajského soudu bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinků vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem. Žalovaný musí stejně jako žalobce, je-li stěžovatelem, újmu tvrdit a osvědčit, tj. vysvětlit, v čem tato újma a její intenzita spočívá. Na žalovaného musí být z hlediska tvrzené újmy, její intenzity a jejího osvědčení kladeny stejné nároky jako na žalobce. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu žalovaný obává, by pro něj byl zásadním zásahem, kterým by byl důležitý veřejný zájem skutečně ohrožen (viz již zmiňované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58). Ve světle rovněž již uvedeného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Ans 3/2006 - 49 (byť vydaného v době účinnosti částečně odlišné právní úpravy), se může jednat např. o případy vrácení řídičského oprávnění duševně

choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi či udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku. Vznik nepoměrně větší újmy na straně žalovaného správního orgánu tak bude z logiky věci mnohem méně častý než na straně žalobce.

[12] V daném případě stěžovatel požadoval ochranu veřejného zájmu, který vyvodil z pouhé typové závažnosti přestupku dle zákona o hazardních hrách, neprokázal však, že by vůči žalobci b) bylo o předmětném přestupku zahájeno správní řízení, dokonce to ani netvrdil. Nejvyšší správní soud se proto přiklonil k názoru žalobce c), poněvadž zadržení věci podle zákona o hazardních hrách má sloužit primárně právě k tomu, aby v navazujícím řízení o přestupku mohl být uložen a vykonán správní trest propadnutí věci [§ 48 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“)] či uloženo a vykonáno ochranné opatření zabráni věci (§ 53 zákona o odpovědnosti za přestupky).

[13] Dále je třeba uvést, že stěžovatel nijak nekonkretizoval překážky případného opětovného zadržení věci. Přitom dle § 121 odst. 1 zákona o hazardních hrách není podmínkou zadržení věci, aby ji osoba podezřelá ze spáchání přestupku měla v okamžiku zadržení ve vlastnictví či držbě. Stěžovatel nevratný následek právních účinků napadeného rozsudku neprokázal, Nejvyšší správní soud pak hrozící nevratnou újmu neshledal ani v jeho tvrzeních. Nejvyšší správní soud rovněž podotýká, že i pokud by zadržené přístroje byly předány do dispozice žalobce c) a nebyly následně znovu zadrženy, nebylo by to překážkou jejich získání prostřednictvím uložení ochranného opatření zabráni věci v řízení o přestupku, neboť to lze vztáhnout i na věc náležející osobě odlišné od pachatele přestupku [§ 53 odst. 1 písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky]. Jak již bylo uvedeno, předpokladem k tomu by však bylo především takové řízení vůbec vést a prokázat v něm spáchání příslušného přestupku.

[14] Závěrem Nejvyšší správní soud upozorňuje, že i v případě, že by vrácení zadržených věcí bylo nevratným důsledkem právních účinků napadeného rozsudku, nepředstavovalo by to natolik intenzivní ohrožení veřejného zájmu, aby mohlo odůvodnit přiznání odkladného účinku, neboť v kontextu výše citované ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu nedosahuje dostatečné míry závažnosti dopadů na společnost.

[15] Na základě výše uvedeného tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že právní účinky napadeného rozsudku krajského soudu nepředstavují pro stěžovatele hrozící újmu, neboť nedošlo k ohrožení důležitého veřejného zájmu; základní podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tak nebyla splněna.

[16] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Závěrem Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že rozhodnutím o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, které má z povahy věci pouze prozatímní povahu, nijak nepředjímá rozhodnutí ve věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. září 2020

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu